

Sygn. akt II K 804/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w R a c i b o r z u Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Izabella Świerczek

Protokolant: Sebastian Sroka

w obecności Prokuratora: Krzysztof Grud

po rozpoznaniu w dniach 15.07.2015r., 30.09.2015r. i 13.11.2015r.

sprawy:

C. G.

s. K. i B.

ur. (...) w L.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 17 grudnia 2013 roku do 7 stycznia 2014 roku w R. jako funkcjonariusz publiczny, będąc przewodniczącym Rejonowej Komisji Lekarskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z siedzibą w Ś.- (...) Oddziale Straży Granicznej w R. i orzekając o zdolności do służby pułkownika Straży Granicznej R. Ł. (1) w wydanym dokumencie w postaci orzeczenia nr (...) z dnia 17 grudnia 2013 roku poświadczył w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że niezgodnie ze stanem faktycznym, wbrew przeprowadzonym badaniom i opinii lekarzy specjalistów, nie dających podstaw do wysnucia takich wniosków, niesłusznie uznał, że R. Ł. (1) jest całkowicie niezdolny do służby w Straży Granicznej z powodu choroby wieńcowej i tym samym przekroczył on też przysługujące mu uprawnienia, jak też w sytuacji do złożenia przez R. Ł. (1) w terminie ustawowym odwołania od tego orzeczenia, nie dopełnił obowiązkom, poprzez wcześniejsze przesłanie do Okręgowej Komisji Lekarskiej z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej z informacją o nie wpłynięciu odwołania, a w celu ukrycia tego stanu w dniu 7 stycznia 2013 roku, dokonał zniszczenia dokumentu – koperty, potwierdzającej nadanie w terminie i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami złożenie odwołania, skutkiem czego (...) Komisja Lekarska z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej, nie przystąpiła do rozpatrzenia odwołania, a jedynie zatwierdziła jako prawomocne w dniu 3 stycznia 2014 roku niesłusznie wydane orzeczenie nr (...) z dnia 17 grudnia 2013 roku, tym samym działał on na szkodę interesu prywatnego R. Ł. (1);

tj. o czyn z art. 231 § 1 kk i z art. 271 § 1kk i z art. 276 kk w zw. z art.11 § 2 kk

1. uniewinnia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu;
2. na podstawie art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 640 kpk zasądza od oskarżyciela subsydiarnego na rzecz oskarżonego C. G. kwotę 723,24 (siedemset dwadzieścia trzy 24/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sędzia:

UZASADNIENIE

Oskarżony C. G. stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 kk i z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 276 kk przy zast. art. 11 § 2 kk polegającego na tym, że w okresie od 17 grudnia 2013 roku do 7 stycznia 2014 roku w R. jako funkcjonariusz publiczny, będąc przewodniczącym Rejonowej Komisji Lekarskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z siedzibą w Ś.- (...) Oddziale Straży Granicznej w R. i orzekając o zdolności do służby pułkownika Straży Granicznej R. Ł. (1) w wydanym dokumencie w postaci orzeczenia nr (...) z dnia 17 grudnia 2013 roku poświadczył w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że niezgodnie ze stanem faktycznym, wbrew przeprowadzonym badaniom i opinii lekarzy specjalistów, nie dających podstaw do wysnucia takich wniosków, niesłusznie uznał, że R. Ł. (1) jest całkowicie niezdolny do służby w Straży Granicznej z powodu choroby wieńcowej i tym samym przekroczył on też przysługujące mu uprawnienia, jak też w sytuacji złożenia przez R. Ł. (1) w terminie ustawowym odwołania od tego orzeczenia, nie dopełnił obowiązkom, poprzez wcześniejsze przesłanie do Okręgowej Komisji Lekarskiej z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej z informacją o nie wpłynięciu odwołania, a w celu ukrycia tego stanu w dniu 7 stycznia 2013 roku, dokonał zniszczenia dokumentu – koperty, potwierdzającej nadanie w terminie i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami złożenie odwołania, skutkiem czego (...) Komisja Lekarska z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej, nie przystąpiła do rozpatrzenia odwołania, a jedynie zatwierdziła jako prawomocne w dniu 3 stycznia 2014 roku niesłusznie wydane orzeczenie nr (...) z dnia 17 grudnia 2013 roku, tym samym działał on na szkodę interesu prywatnego R. Ł. (1);

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 stycznia 2013 roku pokrzywdzony R. Ł. (1) doznał zawału serca. W okresie od 8.01.2013r. do 14.01.2013r. wymieniony przebywał w (...) Centrum Medycznym na leczeniu szpitalnym, w związku z przebyłym zawałem. Następnie R. Ł. (1) skierowano na rehabilitację w (...) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w G. na I Oddziale (...) Kardiologicznej, którą odbył w okresie od 18.01.2013r. do 12.02.2013r. Po ukończeniu rehabilitacji, pokrzywdzony przebywał na zwolnieniu lekarskim do dnia 06.04.2013r.

Od dnia 06.04.2013r. zakładowy lekarz medycyny pracy, wydał decyzję o dopuszczeniu pokrzywdzonego do pracy, na podstawie zaświadczenia wydanego przez lekarza specjalistę dr n. med. J. K. (1) z Polikliniki MSW we W.. W opinii tej dr n. med. J. K. stwierdził, że R. Ł. (1) jest zdolny do pracy, nie zamieścił w dokumencie zapisu o ewentualnej zdolności pokrzywdzonego do pełnienia służby.

W związku z powyższym, R. Ł. (1) podjął służbę na swoim stanowisku, tj. Zastępcy Komendanta Ś. – (...) Oddziału Straży Granicznej w R..

W listopadzie 2013 roku skierowano pokrzywdzonego na komisję lekarską, która miała ocenić jego stan zdrowia. W tym celu, zgodnie z zaleceniami, R. Ł. (1) wykonał badanie echokardiologiczne, zasięgnął opinii lekarza kardiologa i lekarza rodzinnego. Z badania echokardiologicznego, które przeprowadzono w dniu 02.12.2013r. w Poliklinice MSW w O., wynika, że u pokrzywdzonego zachowane są dobre globalne funkcje skurczowe lewej komory serca oraz stwierdzono zaburzone relaksacje mitralne lewej komory serca. Z opinii kardiologa Polikliniki MSW we W. wynika, że pokrzywdzony cierpi na chorobę wieńcową o charakterze stabilnym. Z opinii tej wynika także, że próba wysiłkowa – pomimo ujemnego wyniku – znacznie się poprawiła w porównaniu do badania tego typu przeprowadzonego w dniu 08.02.2013r.

Lekarz rodzinny uznał, że R. Ł. (1) cierpi na chorobę niedokrwienną serca, zaburzenia gospodarki lipidowej, nadciśnienie tętnicze i chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa.

Rejonowa Komisja Lekarska przy Ś. – (...) Oddziale Straży Granicznej w R. w orzeczeniu z dnia 17.12.2013r. o nr (...) stwierdziła, że pokrzywdzony cierpi na niestabilną chorobę wieńcową z przebyłym zawałem i na podstawie tych ustaleń uznano R. Ł. (1) za całkowicie niezdolnego do służby.

Pokrzywdzony R. Ł. (1) odwołał się od powyższej decyzji do organu II Instancji, tj. do Okręgowej Komisji Lekarskiej z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej w W.. Odwołanie nadane za pośrednictwem poczty w dniu 30.12.2013r., dotarło do Kancelarii Oddziału Straży Granicznej w R., w dniu 03.01.2014r. Pracownica przychodni (...) - odebrała przesyłkę w dniu 07.01.2014r. Odwołanie zostało wysłane przez pokrzywdzonego z zachowaniem terminu.

W. N. przekazała odwołanie pokrzywdzonego w zamkniętej kopercie swojemu przełożonemu - oskarżonemu C. G., który pełni funkcję Kierownika (...) Oddziału Straży Granicznej w R.. Oskarżony C. G. otworzył kopertę, przeczytał znajdujące się tam pismo i włożył odwołanie pokrzywdzonego do nowej koperty, następnie osobiście zaniósł dokument do kancelarii jawnej Oddziału (...) w R. i wysłał do Okręgowej Komisji Lekarskiej. Oskarżony nie włożył do nowej koperty, koperty, w której odwołanie zostało wysłane i na której widniały daty nadania, odbioru oraz adres właściwego organu.

Procedurę przyjmowania przesłanych dokumentów oraz postępowanie związane z ich odsyłaniem do innych organów reguluje decyzja nr (...) Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25.02.2010r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej. Przepis § 20 ust. 8 w/w decyzji, stanowi, że w przypadku korespondencji wchodzącej dotyczącej skarg, odwołań lub anonimów, pracownik kancelarii obowiązany jest dołączyć do dokumentów opakowanie zewnętrzne, w którym nadesłano przesyłkę.

W dniu 27.01.2014r. (...) Komisja Lekarska z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej w W. rozpatrzyła odwołanie R. Ł. (1), uznając je wprawdzie jako wniesione po terminie – ze względu na zajmowane stanowisko służbowe oraz w oparciu o § 27 ust. 2 Rozporządzenia MSW z dnia 09.07.1991r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych MSW (Dz. U. 91.79.349. z późn. zm.). Komisja orzekła, że decyzja organu I instancji zostaje utrzymana w mocy. Wyżej wskazane orzeczenie wydano w oparciu o badanie lekarskie i aktualną dokumentację medyczną. Komisja II stopnia stwierdziła, że schorzenie pokrzywdzonego ma charakter przewlekły i nie rokuje wyleczenia.

W dniu 28.01.2014r. do Centralnej Komisji Lekarskiej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wpłynął wniosek R. Ł. (1) o uchylenie w trybie nadzoru ostatecznego orzeczenia nr (...).

Dnia 21 marca 2014 roku gen. bryg. SG D. T. wydał rozkaz personalny nr (...) odwołując płk SG R. Ł. (1) z dniem 14 kwietnia 2014 roku ze stanowiska służbowego Zastępcy Komendanta Ś.- (...) Oddziału Straży Granicznej i przenosząc go od dnia 15 kwietnia 2014 roku do dyspozycji Komendanta Ś.- (...) Oddziału Straży Granicznej w związku z przewidywanym zwolnieniem ze służby.

W dniu 29.04.2014r. Centralna Komisja Lekarska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. na posiedzeniu, z powodów formalno – prawnych i merytorycznych uchyliła postanowienie Okręgowej Komisji Lekarskiej z siedzibą w Komendzie Głównej Straży Granicznej z dnia 27.01.2014r. i uznała zasadność wniosku pokrzywdzonego R. Ł. (1). Powyższa decyzja skutkowałą uznaniem uchylonego orzeczenia za nie istniejące, a sprawa orzecznicza była nadal w toku postępowania.

O wyżej wskazanej sytuacji Centralna Komisja MSW poinformowała R. Ł. (1) pismem z dnia 02.05.2014r. o nr (...).

Orzeczeniem o sygn. (...)/WA/232/F/015 Komisja Lekarska Podległa Ministrowi Spraw Wewnętrznych w W. z dnia 06.03.2015r. uznała z kolei, iż R. Ł. (1) jest zdolny do służby w Straży Granicznej z ograniczeniem, tzn. wymieniony jest zdolny do służby na aktualnie zajmowanym stanowisku – Zastępcy Komendanta Oddziału Ś. – (...) Straży Granicznej.

Pismem z dnia 07.08.2015r. Komendant Oddziału Ś. – (...) Straży Granicznej w R., poinformował Sąd Rejonowy w R., że postanowieniem z dnia 24.06.2015r. wszczął wobec C. G. postępowanie dyscyplinarne, które zostało zawieszono do czasu prawomocnego zakończenia prowadzonego postępowania karnego.

Oskarżony C. G. nie był dotąd karany sędownie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zeznań oskarżyciela subsydiarnego R. Ł. (k. 19, 140 – 141, 141 – 142 akt prokuratorskich o sygn. (...), 93 - 95), oświadczenia oskarżonego (k.94, 95) zeznań świadków: I. B. (k. 165 – 181 akt o sygn. (...), k. 95), W. N. (k. 87 – 88 akt (...), k. 158), U. S. (k. 162 – 163 akt o sygn. (...), k. 158 – 159), B. J. (k. 159 – 160), W. H. (k. 187 k. 197 akt o sygn. (...)), J. K. (k. 212 – 213), orzeczenia o sygn. (...)/WA/232/F/015 Komisji Lekarskiej Podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych w W. z dnia 06.03.2015r. (k. 54), decyzji nr (...) Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25.02.2010r sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Graniczne (k. 120 – 131), pisma z dnia 07.08.2015r. Komendanta Oddziału Ś. – (...) Straży Granicznej w R. (k. 132), dokumentów z akt prokuratorskich o sygn. (...), karta karna (k. 90);

Oskarżony C. G. zaprzeczył popełnieniu zarzucanego mu przestępstwa. Odmówił składania wyjaśnień i udzielania odpowiedzi na pytania zadawane przez oskarżyciela subsydiarnego.

W trakcie rozprawy oskarżony ustosunkował się do zeznań oskarżyciela subsydiarnego i wyjaśnił, że od wielu lat R. Ł. (1) zmaga się z chorobą wieńcową. Oskarżony podał, że jest orzecznikiem z dwudziestoletnim stażem i potrafi rozpoznać stan zdolności danej osoby do odbywania służby, tym bardziej, że decyzja Komisji zapadła po sześciu naradach co do stanu zdrowia oskarżyciela. Oskarżony stwierdził, że w przypadku oskarżyciela istnieje jasny i precyzyjny obraz schorzenia, które powoduje u niego całkowitą niezdolność do służby. Oskarżony wyjaśnił, że zdolność do pracy a zdolność do służby to dwie różne sytuacje i swoim orzeczeniem, nie orzekli niezdolności oskarżyciela do pracy, lecz jedynie do służby w danej jednostce.

Odnosnie faktu, iż koperta w której oskarżyciel przesłał odwołanie nie została przekazana razem z odwołaniem do komisji II stopnia, oskarżony wyjaśnił, że nie ma w zwyczaju niszczenia dokumentów ani kopert, a odwołanie przesłał priorytetem za potwierdzeniem odbioru. Oskarżony dodał, że nie zwracał uwagi na to co się stało z kopertą, ponieważ dla niego ważnym był fakt przesłania pisma do organu II instancji.

Sąd zważył , co następuje :

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w żaden sposób nie potwierdza, aby oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu subsydiarnym aktem oskarżenia czynu. Brak realizacji znamion strony podmiotowej przestępstwa wyklucza możliwość przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 kk i z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 276 kk przy zast. art. 11 § 2 kk.

Sąd w swym rozstrzygnięciu oparł się na wyjaśnieniach oskarżonego, zeznaniach świadków przesłuchanych w sprawie, w tym oskarżyciela subsydiarnego a nadto dowodach z dokumentów.

Wersja podana przez oskarżonego jest zasadniczo zbieżna z relacjami przesłuchanych w sprawie świadków. Różnice w opisie zdarzeń widoczne są przy porównaniu oświadczenia oskarżonego, a zeznań oskarżyciela subsydiarnego R. Ł. (1). R. Ł. (1) wysnuwając wniosek o przestępstwie kierował się, prócz faktu niekorzystnego dla niego Orzeczenia Rejonowej Komisji Lekarskiej MSW o całkowitej niezdolności do służby w Straży Granicznej, w zasadzie własną subiektywną oceną i zakwalifikowaniem takiego stanu sprawy jako popełnienie przestępstwo na swoją szkodę.

Sąd po analizie okoliczności sprawy i innych zebranych w sprawie dowodów uznał twierdzenia C. G. za wiarygodne. Sąd częściowo uwzględnił argumentację oskarżonego, którą oceniono przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności stanu faktycznego, mając na uwadze zasady racjonalnego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego. Ocena legalności dokonanego postępowania, a także analiza sfery woluntatywnej oskarżonego należy do analizy znamion czynu zabronionego o czym niżej.

Twierdzenia oskarżonego C. G. wzmacniają też dowody z dokumentów oraz zeznania świadków.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: I. B. (2), W. N., U. S. (2), B. J. (2) i J. K. (1).

Zeznania te są spójne, szczegółowe, konsekwentne i układają się w logiczną całość.

Świadek I. B. (2), która była Przewodniczącą Okręgowej Komisji Lekarskiej w Komendzie Głównej Straży Granicznej w W. zeznała, iż w dniu 03.01.2014 r. członkowie komisji zapoznali się z dokumentacją medyczną dotyczącą R. Ł. (1), stwierdzając, że orzeczenie Rejonowej Komisji Lekarskiej o nr (...) jest prawidłowe. Świadek dodała, iż już po zakończeniu prac komisji i zatwierdzeniu orzeczenia zadzwonił do niej C. G. informując, iż R. Ł. (1) złożył odwołanie od orzeczenia. Przedmiotowe odwołanie miało zostać przesłane pocztą. Z dalszych zeznań świadka wynika, że w dniu 27.01.2014 r. (...) Komisja Lekarska na posiedzeniu ponownie przeanalizowała dokumentację orzeczniczą oraz medyczną i nie znalazła podstaw do uchylenia orzeczenia. W przedmiocie ewentualnych nacisków – tak ze strony oskarżonego, jak i innych osób, świadek podkreśliła, że nie było żadnych na jej osobę. Nadto świadek stanowczo zaprzeczyła by przekazywała R. Ł. (1) informację o wywieranych na nią naciskach. Świadek stwierdziła ponadto, że komisja przy MSW nie stwierdziła naruszeń merytorycznych medycznej kwalifikacji schorzenia oskarżyciela. Świadek w swoich zeznaniach szczegółowo i precyzyjnie opisała proces działania Okręgowej Komisji Lekarskiej oraz obowiązujące wówczas przepisy, na podstawie których wydano stosowne orzeczenie.

Świadek W. N. podkreśliła, że przekazała oskarżonemu dokument w zamkniętej kopercie, zaadresowany przez R. Ł.. Następnie widziała jak oskarżony wyjął dokument z koperty, przeczytał go, zapakował do nowej koperty i zaniósł do kancelarii jawnej celem wysłania. W kwestii koperty, w której dokument dotarł do siedziby Straży Granicznej w R., świadek przypuszcza, że mogła zostać wrzucona do zniszczarki, ponieważ większość kopert przekazywana jest do zniszczenia.

Świadek U. S. (2) zeznała na temat obrad Komisji Rejonowej, której była członkiem oraz procesu podejmowania decyzji. Świadek zeznała, że nie posiada wiedzy na temat sposobu przekazywania dokumentacji odwoławczej do organu II instancji. Świadek wykluczyła, by ktokolwiek wywierał naciski na jej osobę w zakresie wydania orzeczenia

Świadek B. J. (2) stwierdziła, że była Przewodniczącą Komisji Lekarskiej, która uchyliła orzeczenie Okręgowej Komisji Lekarskiej z powodu zaistnienia błędów formalno – prawnych i błędów merytorycznych. Świadek szczegółowo zeznała na temat sprawy R. Ł. (1), która była rozpatrywana przez Centralną Komisję Lekarską MSW.

Świadek J. K. (1) zeznał, że wydana przez niego opinia ma znaczenie odnośnie zwolnienia funkcjonariusza ze służby w związku z chorobą lub przywrócenia do służby w razie braku przeciwwskazań. Świadek podał, że z tego co pamięta – wydał zaświadczenie o zdolności R. Ł. (1) do służby.

Sąd ocenił zeznania powołanych wyżej świadków jako logiczne i wyważone, nie noszące oznak chęci zaszkodzenia komukolwiek.

Świadek W. H. – emerytowany funkcjonariusz Straży Granicznej, był Komendantem Oddziału w R., a więc przełożonym oskarżyciela subsydiarnego. Świadek zeznał, że na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej, wnioskuje o zwolnienie R. Ł. (1) ze służby. Świadek zeznał, że współpraca z pokrzywdzonym układała się poprawnie, a wnioski o odwołanie go z pełnionej funkcji były spowodowane orzeczeniem lekarskim. Świadek podtrzymał następnie te zeznania jednakże stwierdził, że to on wnioskuje o odwołanie R. Ł. (1) ze stanowiska zastępcy Komendanta - po rozmowie z Komendantem Głównym i że nie było to związane ze stanem zdrowia oskarżyciela, lecz ze stanem oddziału po objęciu przez niego funkcji tj. w lipcu 2013 r. Podczas postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w R. o sygn. akt (...) świadek stwierdził, że w żaden sposób nie wpływał na lekarzy orzeczników w sprawie oskarżyciela subsydiarnego. Na rozprawie przed Sądem świadek zeznał, że nie posiada wiedzy aby na komisje lekarskie naciskano o przyspieszenie zatwierdzenia orzeczenia, jedynie kadry podejmowały starania o unormowanie tej sytuacji poprzez korespondencję i rozmowy telefoniczne prowadzone przez Naczelnika Kadr w R. i odpowiedników w W..

Sąd uznał zasadniczo zeznania świadka W. H. za wiarygodne, lecz zauważył w nich pewien brak konsekwencji w kwestii prezentowania powodów, którymi kierował się przy składaniu wniosku o odwołanie R. Ł. (1). W pierwotnych zeznaniach świadek powoływał się w tej kwestii na okoliczności związane ze stanem zdrowia oskarżyciela, zaś w kolejnych zeznaniach składanych przed Sądem wręcz temu zaprzeczył podając, że wniosek był związany ze stanem Oddziału. Sąd uznał, iż ostatnio podane przez świadka motywy są prawdziwe. Nie przesądza to jednak automatycznie o tym, że Komisja Rejonowa podlegała naciskom ze strony W. H. czy innych osób.

Oskarżyciel subsydiarny R. Ł. (1) w sposób szczegółowy opisał swoje schorzenie oraz postępowania i orzeczenia wydawane przez komisje lekarskie w jego sprawie. Wymieniony stwierdził, że oskarżony C. G. w treści orzeczenia Komisji Rejonowej Lekarskiej podał nieprawdziwe dane dotyczące jego osoby. Według oskarżyciela nieprawdziwymi danymi była informacja o niestabilnej chorobie wieńcowej oraz wskazana w części A pkt 9 data zakończenia okresu pracy wymienionego. Ponadto pokrzywdzony podkreślił, że oskarżony zniszczył zaadresowaną przez niego kopertę, co doprowadziło do uznania złożonego przez niego odwołania jako złożonego po terminie. Wymieniony podał także, iż w czasie rozmowy z Przewodniczącą Okręgowej Komisji Lekarskiej I. B. (2), uzyskał od wymienionej informację o wywieranych na nią naciskach. Zdaniem pokrzywdzonego naciski te miały wpłynąć na szybkość wydanej decyzji, a nie na samą decyzję.

Zeznania oskarżyciela R. Ł. (1) zasługują na akceptację Sądu. Jednak podana przez niego interpretacja odnośnie rzekomych przestępnych działań oskarżonego C. G., nie znajduje potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Niewątpliwie oskarżony dopuścił się naruszeń przy przyjmowaniu i wysyłaniu korespondencji pokrzywdzonego, a samo orzeczenie Rejonowej Komisji Lekarskiej zostało w toku odwołania uchylone, jednak działania oskarżonego nie wyczerpują zdaniem Sądu znamion przestępstwa, o którym mowa w subsydiarnym akcie oskarżenia.

Pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy, ma formę dokumentów sporządzonych zgodnie z wymogami prawa, nikt nie kwestionował ich treści dlatego wykorzystano je na potrzeby ustalenia stanu faktycznego sprawy. W szczególności Sąd oparł swe ustalenia na treści wydanych w sprawie orzeczeń właściwych komisji lekarskich.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym oraz wobec przedstawionej wyżej oceny

materiału dowodowego, Sąd uznał, że nie można oskarżonemu C. G. przypisać popełnienia przestępstwa. Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie z punktu widzenia konstrukcji prawnej przestępstw z art. z art. 231 § 1 kk i z art. 271 § 1 kk oraz art. 276 kk należało uniewinnić oskarżonego.

Przepis art. z art. 231 § 1 kk penalizuje przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego przy jednoczesnym działaniu na szkodę interesu publicznego lub prywatnego.

Podmiotem przestępstwa określonego w art. 231 §1 kk może być jedynie funkcjonariusz publiczny, tj. osoba należąca do kręgu funkcjonariuszy zdefiniowanego w art. 115 § 13 kk. Jest to więc przestępstwo indywidualne właściwe, do którego znamion należy przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów określających ich zakres w związku z zajmowanym stanowiskiem lub pełnioną funkcją (przepisy ustawy i rozporządzenia wykonawcze, w tym regulaminy, statuty), a także z istoty zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji. Do znamion tych bowiem należy działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Przekroczeniem uprawnień jest nie tylko wyjście poza zakres kompetencji, lecz także czynność mieszcząca się wprawdzie w zakresie uprawnień funkcjonariusza, ale do podjęcia której nie było podstawy faktycznej lub prawnej, bądź też czynność niezgodna z przepisami prawa.

Przyjmuje się, że do dokonania tego przestępstwa niezbędne jest stwierdzenie, że zachowanie funkcjonariusza (działanie lub zaniechanie) stworzyło realne niebezpieczeństwo powstania szkody, a nie tylko zagrożenie potencjalne lub ogólne. Przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązku w omówionym typie podstawowym jest przestępstwem umyślnym, które można popełnić zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym (zachodzi on,

gdy sprawca uświadamia sobie, iż przekraczając uprawnienia lub nie dopełniając obowiązku, sprowadza zagrożenie dobra publicznego lub prywatnego i z tym się godzi).

Przestępstwo z art. 271 § 1 kk polega na wystawieniu przez osobę do tego uprawnioną dokumentu, w którym poświadcza ona nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne. Poświadczenia nieprawdy mogą się dopuścić osoby uprawnione na podstawie przepisów prawa do wystawienia dokumentu mającego znaczenie prawne - nie tylko między stronami, lecz także dla osób trzecich, np. lekarz w zaświadczeniu lekarskim, biegły w przedłożonej opinii (co oczywiście dotyczy faktów, a nie samych ocen), pracodawca w wystawionym świadectwie pracy, pracownik banku, poświadczający dokonanie wpłaty, diagnosta stwierdzający stan techniczny pojazdu, pielęgniarka sporządzająca na zlecenie przełożonego protokół dotyczący pobrania krwi itp. (por. wyr. SN z 29 VIII 1989 r., V KZP 20/89, OSNKW 1999, nr 7-8, poz. 50; wyr. SN z 24 X 1996 r., V KKN 147/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 8; wyr. SN z 7 XII 2001 r., IV KKN 563/97, OSNKW 2002, nr 3-4, poz. 17). Przestępstwa poświadczenia nieprawdy można się dopuścić jedynie umyślnie, przy czym sprawca musi obejmować swoją świadomością, że poświadcza nieprawdę oraz że poświadczenie to dotyczy okoliczności mających znaczenie prawne. W odniesieniu do tej ostatniej przesłanki wystarczy godzenie się z taką możliwością, co przy bezpośredniej formie zamiaru poświadczenia nieprawdy prowadzi do konstrukcji zamiaru quasi – ewentualnego.

Przestępstwo z art. 276 kk polega na zniszczeniu, uszkodzeniu, uczynieniu bezużytecznym, ukryciu lub usunięciu dokumentu, którym nie ma się prawa wyłącznie rozporządzać. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z formą ukrycia dokumentu. Ukrycie dokumentu polega na utajnieniu miejsca jego przechowywania. W przypadku gdy na sprawcy ciąży obowiązek wyjawienia miejsca, w którym znajduje się dokument, niewykonanie tego obowiązku może być równoznaczne z jego ukryciem. Za ukrycie dokumentu można także potraktować odmowę wykonania obowiązku jego wydania osobie uprawnionej (por. wyrok SN z 9 sierpnia 2000 r., V KKN 208/00, OSNKW 2000, nr 9-10, poz. 84). Przy ukryciu dokumentu wystarcza bierność polegająca na odmowie przekazania, zwrotu dokumentu, choćby ten trafił do sprawcy w sposób legalny. Przestępstwo określone w art. 276 kk ma charakter ogólnosprawczy, a można je popełnić tylko umyślnie w zamiarze bezpośrednim.

Sąd dokonując analizy całości materiału dowodowego uznał, że brak jest jednoznacznych dowodów, których wartość i wiarygodność nie budziłyby żadnych wątpliwości i wskazywała jednoznacznie na oskarżonego jako sprawcę wyżej opisanych przestępstw.

W przedmiotowej sprawie istotnym dla przypisania winy za popełnienie przez oskarżonego C. G. przestępstw z art. 231 § 1 kk i art. 271 § 1 kk i art. 276 kk w zw z art. 11 § 2 kk, jest wykazanie, czy oskarżony swoim działaniem wyczerpał znamiona w/w czynów i w rzeczywisty sposób, świadomie działał na szkodę oskarżyciela subsydiarnego.

Z całą stanowczością należy uznać, iż C. G. dopuścił się naruszeń podczas przyjmowania korespondencji odwoławczej, jednak naruszenia te nie wyczerpują znamion w/w przestępstw. Domniemanie, że każde formalne przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków stanowi samo przez się działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego i to zarówno pod względem podmiotowym, jak i przedmiotowym pomijałby oczywisty fakt, że oprócz odpowiedzialności karnej istnieje także odpowiedzialność służbowa i dyscyplinarna. Kryterium rozgraniczającym odpowiedzialność karną od dyscyplinarnej, w tym wypadku stanowi jedynie wnikliwie oceniony stopień społecznej szkodliwości czynu, na który składa się strona podmiotowa i przedmiotowa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.04.2010r. sygn. akt IV KK 10/10).

Także uchylene przez Centralną Komisję Lekarską MSW zakwestionowanego orzeczenia z błędów formalno – prawnych oraz merytorycznych nie może prowadzić do stwierdzenia, iż doszło do zaistnienia przestępstwa. Podkreślić należy, iż nie każdy błąd od razu można uznać za przestępstwo. Po to właśnie stworzono szczególny i kompleksowy tryb nadzorczy – kontrolę instancyjną, aby tego typu sprawy były załatwiane na drodze administracyjnej. Nadto zauważyć należy, iż okoliczności o wywieraniu nacisków na członków komisji lekarskiej nie znalazły potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Podmiotowo-przedmiotowe znamiona czynu z art. 231 § 1 k.k., z uwagi na swoje ogólne i blankietowe określenie w ustawie każdorazowo podlegają ocenie Sądu orzekającego wedle kryteriów o charakterze modalnym. Sąd musi w pierwszej kolejności rozstrzygnąć, czy waga i stopień przekroczenia lub niedopełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariusza publicznego i wynikające z niego zagrożenie dla interesu publicznego lub prywatnego – uzasadnia w ogóle odpowiedzialność karną. Wszak wiele z wadliwych decyzji administracyjnych czy orzeczeń sądowych jest rezultatem działania funkcjonariusza – jak to określa ustawa – z rażącym naruszeniem prawa, czy też wręcz bez podstawy prawnej (por. art. 439 kpk, art. 523 § 1 kpk, art. 156 kpa). Rezultatem takich orzeczeń najczęściej jest działanie na szkodę interesu publicznego bądź prywatnego, jednak absurdem byłoby twierdzenie, iż wydanie takiego orzeczenia w każdej sytuacji znajdować powinno przełożenie we wszczętym postępowaniu karnym. (Wyrok SA w B. z dnia 10.03.2011 r. II AKa (...)).

Należy podnieść, że samo przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza nie skutkuje jednak jeszcze odpowiedzialnością karną. Znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 kk wypełnione są wyłącznie w sytuacji kiedy sprawca ma świadomość, że swym niewłaściwym zachowaniem działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, przy czym nie wymaga się powstania efektywnej szkody a jedynie sprowadzenia realnego niebezpieczeństwa jej nastąpienia. Analiza okoliczności sprawy i sposobu zachowania oskarżonego nie wskazała by sfera motywacyjna oskarżonego obejmowała spowodowanie jakiegokolwiek uszczerbku w sferze interesu oskarżyciela.

Przypisanie występku z art. 231 kk wymaga wykazania związku między takim zachowaniem sprawcy a świadomym działaniem na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, czego w niniejszej sprawie nie można stwierdzić.

Działania oskarżonego polegające, na „utraceniu koperty”, w której oskarżyciel wysłał odwołanie, nie stanowi w przedmiotowej sprawie przestępstwa. Brak dowodów potwierdzających zniszczenie koperty, istnieją jedynie co do tego przypuszczenia. Samo nie przekazanie koperty oskarżyciela Okręgowej Komisji Lekarskiej, nie może zostać potraktowane jako wyczerpanie znamion z art. 276 kk. W pierwszej kolejności działanie oskarżonego musiało być zawinione w pełni umyślnie, aby uznać go za czyn zabroniony. Trudno w sytuacji oskarżonego powziąć takie twierdzenie, wobec samego faktu samego przesłania odwołania do komisji II stopnia. Oskarżony, swoim postępowaniem naruszył przepis § 20 pkt 8 instrukcji kancelaryjnej, który stanowi, że w przypadku korespondencji wchodzącej dotyczącej skarg, odwołań lub anonimów, pracownik kancelarii obowiązany jest dołączyć do dokumentów opakowanie zewnętrzne, w którym nadesłano przesyłkę. Jednakże nie można z całą pewnością stwierdzić, że było to działanie celowe. Po to tworzone są administracyjne przepisy obowiązujące w danym zakładzie lub placówce aby na ich podstawie dochodzić ewentualnej odpowiedzialności za popełnione naruszenia. Należy zatem uznać, że naruszenie tego typu przepisów nie jest tożsame z naruszeniem ustawy karnej.

W przedmiotowej sprawie oskarżyciel subsydiarny zarzucał oskarżonemu popełnienie czynu poświadczenia nieprawdy w orzeczeniu z dnia 17.12.2013r., co do rzeczywistego stanu zdrowia oskarżyciela oraz okresu faktycznego wykonywania przez niego pracy. W zakresie sformułowania „nie pracuje od 17.12.2013r. z powodu inwalidztwa”, wpis ten nie nosi znamion czynu zabronionego, ponieważ oznacza samo stwierdzenie niezdolności do służby od tego dnia, a nie dotyczył w istocie faktu czy w tym dniu i następnych oskarżyciel w rzeczywistości stawał się w pracy. Ponadto nie może także wyczerpywać znamion czynu zabronionego orzeczenie o stanie zdrowia oskarżyciela, ponieważ stanowi ocenę dokonaną po odbyciu kilku posiedzeń Komisji - której Przewodniczącym był oskarżony C. G., na podstawie całokształtu dokumentacji lekarskiej. To orzeczenie zostało następnie poddane kontroli w toku odwołania i ostatecznie uchylone przez wyższą instancję.

Trzeba również podkreślić, że Komendant Oddziału Ś. – (...) Straży Granicznej w R., postanowieniem z dnia 24.06.2015r wszczął wobec C. G. postępowanie dyscyplinarne i właśnie na tym gruncie powinna się kształtować ewentualna odpowiedzialność oskarżonego za naruszenie obowiązujących go przepisów.

Wobec powyższego Sąd uniewinnił C. G. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Na podstawie art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 640 kpk Sąd zasądził od oskarżyciela substydarnego na rzecz oskarżonego kwotę 723,24 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk Sąd zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych, kierując się względami słuszności. Wniesiony akt oskarżenia okazał się całkowicie niezasadny, jednak nie sposób odmówić oskarżycielowi substydarnemu subiektywnego poglądu na postępowanie orzecznicze dotyczące jego stanu zdrowia, co spowodowało skierowanie przez niego sprawy do rozstrzygnięcia w procesie karnym. Obciążanie go dodatkowymi finansowymi kosztami realizacji tego prawa, kłóciłoby się z zasadami współzycia społecznego.